

8.9.2022

Julkinen

JulkiCT

Marjukka Saarijärvi

Digitalisaation edistämisen ohjelman ohjausryhmä

Aika 8.9.2022 klo 13.30-15.30

Paikka Nh Potentia, Meritullinkatu 10, Helsinki (Teams)

Osallistujat	Katja Väänänen Sanna Savolainen Benita Troberg Tomi Kytölä Arto Holopainen Jaakko Rinne Katri-Leena Launis Jouni Hynynen Juha Lempiäinen Heli Hänninen Pekka Rehn Joonas Kankaanrinne Minna Lohtander Joonas Mikkilä	valtiovarainministeriö (pj) ohjelmajohtaja, Verohallinto asiantuntija, TEM erityisasiantuntija, OKM innovaatiopäällikkö, Kuopion kaupunki asiakkuusjohtaja, Ruokavirasto (varaj.) johdon konsultti, Kela Johtava asiantuntija, YM/ARA asiakaspalvelupäällikkö, Tulli erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto ylijohtaja, asiakkaat, DVV johtaja, asiakkaat, DVV (varajäsen) erityisasiantuntija, STM Digi- ja koulutusasioiden päällikkö, SY
Sihteeristö	Marjukka Saarijärvi Petteri Ohvo Tanna Rantanen Tiina Lokka-Lepistö Katariina Rantala Päivi Anttila	ohjelmapäällikkö, VM hankepäällikkö, VM asiantuntija, VM erityisasiantuntija, VM hankeassistentti, VM hankekoordinaattori, VM
Poissa	Janne Öberg Olli Kuusisto Ismo Parviainen Paula Sundqvist Matti Lampo Mikko Lehtisalo Maaria Toikka	finanssineuvos, VM (vpj) erityisasiantuntija, VM johtava asiantuntija, SM hyvinvointikoordinaattori, Parainen tietohallintojohtaja, Vantaan kaupunki erityisasiantuntija, ORK johtava asiantuntija, Traficom

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (Katja Väänänen) (liite 1)

Päätösesitys: Hyväksytään esityslista ja edellisen kokouksen pöytäkirja. Todetaan, että Maria Nikkilän seuraajana puheenjohtajana toimii erityisasiantuntija Katja Väänänen valtiovarainministeriöstä ja johtaja Joonas Kankaanrinne Digi- ja väestötietovirastosta varajäsenenä Mikko Mattisen tilalla 1.9. lukien.

Päätös: Hyväksyttiin. Ohjausryhmän jäsenet esittäytyivät lyhyesti.

2. Digiohjelman tilanneraportti ja ohjelman loppukauden keskeiset tapahtumat (liite 2)

Marjukka Saarijärvi esittelijänä.

Menneellä kaudella (Q2) asiantuntijatuen haasteprojektien kick off 29.8. ja aamukahvitoiminnan käynnistäminen DVV kanssa, Digikompassiin liittyvän kuntien digitiekarttatyön valmistelu Kuntaliiton ja DVV kanssa. Lainsäädäntötyöryhmän alaryhmien selvitykset, loppuraportti toimenpide-esityksineen kirjoitusvaiheessa, Digipalvelulain koulutussarjan valmistelu. YritysDigin Asiointialusta loppuraportti. DEV-verkostotapaamiset 6.5.,3.6., 12.8. ja 2.9. Viestintäverkostotoiminnan käynnistäminen. Digituen Digitaitoviikko 16.-20.5.2022, TAE 2023.

Kuluvalla kaudella (Q3) asiantuntijatuen haasteprojektien ohjaus, Kuntien tiekarttatyöhön osallistuminen, Kuntatyöpaja 1. 8.9. ja työpaja 2. 6.10., aamukahvit 5.10. teemalla "Ideoista toteutukseen". Digipalvelulain toimeenpanoa tukeva koulutussarja syyskuussa, lainsäädäntötyöryhmän loppuraportti, lausunnoille 13.10. YritysDigi: Palvelulupauskysely, Hyvät esimerkit työkalut, Kuntien lakisääteiset tehtävät. Digituen ohjaus, työsuunnitelma ohjelman tilannekuva- ja mittarointityön hyödyntämisestä digikompassissa, työn käynnistäminen. Verkostopäivän 13.10. valmistelut, viestintäverkoston tapaaminen 22.9. Ohjelma-arvioinnin käynnistäminen 15.9.

Tulevalla kaudella (4Q–1Q) verkostopäivä 13.10., DEV-tapaamiset 7.10., 4.11. ja 2.12. YritysDigi-hankkeen palvelulupausraportti, viimeisten tuotosten valmistuminen, hankkeen päättäminen, 28.11. tilaisuus. Digipalvelulain kysely ja lainsäädäntötyöryhmän työn päättäminen. Digikompassin julkiset digipalvelut – viisarin mittarien kehittäminen ja digikomassin systeemitarkastelu. Digituen ohjaus 2022 tulosten valmistuessa. Asiantuntijatuen haasteprojektit ja kuntien digitiekarttatyö valmistuminen. Ohjelman arviointiraportti. Ohjelman päättötoimet mm. loppuraportointi, päätöstilaisuus. Vuosikelloon on koottu ohjelman loppukauden keskeiset tapahtumat.

Käydyssä keskustelussa kysyttiin asiantuntijatuen mahdollisesta jatkosta ohjelman päättymisen jälkeen?

Keskustelussa vastattiin, että v. 2021 pilottivaiheesta saatujen hyvien kokemusten ja tulosten pohjalta valtiovarainministeriö päätti toiminnan jatkosta tammikuussa 2022. Elo-joulukuussa 2022 toteutettavissa asiantuntijatuken projekteissa ovat mukana viisi valittua haasteprojektia. Jokainen projekti ratkoo haasteita yhdessä kumppaniorganisaation tai -organisaatioiden kanssa. Asiantuntijatuella toteutetaan myös Digikompassiin liittyvä kuntien digitiekarttatyö. Tavoitteena on hoitaa huolellisesti edellä mainitut tekemiset, arvioida niiden tulokset ja tehdä mahdolliset esitykset vastaavan toiminnan jatkamisesta myös ohjelman jälkeen.

Päätös: Otettiin tiedoksi.

3. Työsuunnitelma digin vaikuttavuuden tilannekuvatyön hyödyntämiseksi Digikompassissa (liite 3)

Marjukka Saarijärvi esittelijänä.

Kesäkuun kokouksessa esiteltiin päättyneen tilannekuvatyön tuloksia. Syksyllä on valmisteltu työsuunnitelma, miten tehtyä työtä ja tuloksia voitaisiin hyödyntää Digikompassissa. Mittarityön tavoitteena on työstää digin tilannekuva- ja mittaaminen hankkeen tuloksia (mittarit, systeemiajattelu, dialoginen toimintamalli) digikompassin eri osa-alueille, etenkin julkisen hallinnon sakarassa.

Digikompassi-selontekoa on työstetty kesän 2022 aikana lausuntopalautteen pohjalta. Tavoitteena on antaa valtioneuvoston selonteko eduskunnalle lokakuussa 2022. Digikompassi keskittyy strategiselle tasolle. Selontekona annetaan kompassin päärunko, sisältäen vision, periaatteet, tavoitteet ja avaintulokset. Digikompassi-selonteko on lausuntokierroksella 1.9.–16.9. Digiministerityöryhmä linjaa selonteosta 5.10., selonteko Eduskunnalle 20.10.

Tehtävät

- Mittarityön suunnittelu
- Lausuntokierrosten ja selontekokäsittelyn pohjalta päivitettyjen tavoitteiden ja avaintulosten mittariehdotukset käsittelyyn/hyväksyttäväksi
- Systeemitarkastelu julkisen hallinnon ja koko digikompassin osalta
- Dialoginen toimintamalli ja vuorovaikutus kompassin muiden sakaroiden kanssa
- Yhteistyö, kommunikointi ja hankkeen vetäminen

Tuloksena mittariehdotukset ja niiden hyväksyttäminen. Systeemimalliehdotus julkisen hallinnon ja koko digikompassin osalta. Poikkihallinnollinen vuorovaikutus systeemimalliehdotukseen, jotta saadaan mahdollisimman yhtenäinen näkemys.

Toimijoiden roolit

VM tiimi: Digikompassin tavoitteet, avaintulokset koottuna vs. Digin vaikuttavuuden tilannekuvan alueet, mittarit koottuna kompassin osa-alueittain + mahdolliset puutteet listattuna. Yhteistyö ja vuorovaikutus digitoimiston ja kompassin muiden sakaroiden kanssa. Yhteistyö ja vuorovaikutus rinnakkaisten ryhmien kanssa. Mittarityön vetäminen, kommunikointi ja yhteistyö eri sidosryhmien kanssa.

Tulkintatiimi: (Kela, TK, THL, KL, Vero, STM, DVV, SY, Tku, EK, TEM, LVM, VM). Ehdotuksia mittareista: Onko liikaa / mitä pois, mitä pitäisi jäädä, puuttuuko jotain, Ehdotuksia vastuista mittareihin. Systeemitarkastelu julkisen hallinnon ja koko digikompassin osalta.

Gofore: Systeemimallin muodostaminen ja tulkintatiimin työn fasilitointi.

Käydyssä keskustelussa täydennettiin, että tilannekuvatyön edistäminen on ollut tärkeää työtä. Haluttiin korostaa, että mittarien laadinnassa pidetään mukana valitut 40 merkittävintä elämäntapahtumakokonaisuutta.

Keskustelussa tuotiin esille, että opetus- ja kulttuuriministeriössä voisi olla kiinnostusta osallistua digikompassityöhön. Sovittiin, että valtiovarainministeriöstä ollaan yhteydessä OKM:n asiasta.

Keskustelussa lisättiin myös, että olisi hyvä huomioida myös kunnan kannalta keskeiset mittarit. Ammattilaisten digiosaamisen taso ja sen mittaaminen olisi hyödyllistä huomioida. Kysyttiin myös EU-tason mittareista?

Keskustelussa vastattiin, että kansallisessa digikompassissa kehitetään tavoitteita ottaen huomioon EU-tason mittarit. Toimenpiteet ja tavoitteet eivät ole kuitenkaan yhteneväiset. Lähdetään liikkeelle julkisen hallinnon kokonaisuudesta, jonka jälkeen siitä lähdetään laajentamaan.

Keskustelussa täydennettiin kuntien toiveesta, jotta tuotaisiin konkreettisesti esille, mitä nimenomaan kunnat tarvitsisivat digitalisaation mittareista. Vertaistiedon tuottaminen olisi tärkeää.

Otettiin tiedoksi. Kuntien digitiekarttatyössä voidaan tuoda esille keskusteluissa tilannekuvatyön ja mittaamisen asiaa. Pyydettiin tutustumaan palvelulaadun maksuttomiin työkaluihin. Palvelutietovarantoon kertyy mittaritietoa siitä, miten asiakkaat kokevat digitaaliset palvelut.

4. YritysDigi: Asiointialusta – konseptista vaatimusmäärittelyyn, palvelulupauskysely 2022 (liite 4)

Petteri Ohvo esittelijänä.

Asiointialustan konseptointityö toteutettiin julkisen hallinnon organisaatioiden edustajien kanssa 2020-2021. Konseptia tarkennettiin vuoden 2022 alkupuolella työpajoissa osallistujien kanssa hankintojen vaatimusmäärittelyissä hyödynnettäviksi. Työssä tunnistettiin vaatimuksia 113 kpl. Tavoitteena kattavat asiointipalvelut digitaalisina. Pienivolyymisia asiointipalveluja ei ole kannattavaa toteuttaa jokaiselle palvelulle erikseen. Toimijoilla ei ole usein mahdollisuutta toimintokohtaiseen laajaan digitalisointiin resurssirajoitteiden vuoksi.

Palvelulupauskyselyn tavoitteena on selvittää yrityksille ja yhteisöille suunnattujen asiointipalvelujen digitoteutusten tilanne ja/tai kehittämissuunnitelmat sekä kartoittaa kehittämisen haasteita. Taustalla edellisen hallituskauden aikana havaittu epätietoisuus nykytilanteesta sekä hallitusohjelman tavoitekirjaus kattavasta digitaalisesta asiointipalvelutarjonnasta. Kysely on toteutettu vuosina 2020 ja 2021. Hankkeessa valmisteltiin 'digiasteikko' asiointipalvelujen kehittyneisyyden arviointiin, soveltuu myös luonnollisten henkilöiden asiointipalvelujen arviointiin. Kolmas kyselykierros lähetetään kaikille julkisen hallinnon toimijoille syyskuun aikana. Vastausaikaa on n. 3 - 4 viikkoa. Analyysi ja kolme kyselykierrosta kattavat havainnot YritysDigin päätöstilaisuudessa 28.11.

Hyvien esimerkkien avulla on tavoitteena inspiroida kunta- ja valtionhallinnon toimijoita kehittämään digitaalisia yrityspalveluitaan jakamalla vertaisiesimerkkejä opeista ja onnistumisista. Kaikki materiaalit kootaan yhteen helposti jaettavaan ja edelleen käytettävään muotoon. Uusia hyviä esimerkkejä jaetaan VM Uutiset Twitter kanavalla syksyn aikana. Hyvät esimerkit –työkalu julkaistaan vko 38. Työn tuloksia esitellään 28.11.2022. YritysDigin päätöstilaisuudessa.

Kuntien lakisäätteisten tehtävien digitoteutukset yrityksille ja yhteisöille 2022 – selvitys valmistuu syyskuun aikana.

Käydyssä keskustelussa täydennettiin, että palvelulupauskysely on ollut hyvä työkalu kokonaisuuden hahmottamiseen. Kun YritysDigi on päättymässä vuoden lopussa, onko esim. Digikompassissa huomioitu YritysDigin asiat?

Keskustelussa vastattiin, että YritysDigi–hankkeen kokoava loppuraportti ja kuntien digitiekarttatyössä tuodut asiat tuodaan yhteiseen tarkasteluun. Ohjelman päättymisen osalta tehdään koko ohjelmaa koskevat jatkotoimenpide-esitykset.

Keskustelussa tuotiin tiedoksi lainsäädäntöselvitys: Laki uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä (1145/2020), Laki tuli voimaan 30.6.2021, jossa veloitetaan kuntia ottamaan Luvat ja valvonta -palvelu käyttöön. Viranomaisia veloitetaan, että olisivat liittyneet palveluun. Olisi tärkeää saada palveluja sähköistettyä.

Luvat ja valvonta -palvelusta uutinen Kuntaliiton sivuilla:

<https://www.kuntaliitto.fi/ajankohtaista/2022/maksuton-luvat-ja-valvonta-palvelu-tarjoaa-yhden-luukun-lupa-asioihin>.

Suomea vastaan on yhä käynnissä rikkomusmenettely palveludirektiivin mukaisesta keskitetystä asiointipisteestä. Keskitetty asiointipiste on Suomi.fi verkkopalvelu ja Yritys-Suomi-puhelinpalvelu yhdessä. Suomi on kesällä 2021 toimittanut komissiolle tilannekatsauksen asiointipisteen kehittämisestä todeten mm. että edelleen on tavoitteena saada kaikki lupamenettelyt sähköisesti asioitaviksi myös rajat ylittävälle käyttäjille v. 2023 loppuun mennessä. Tarvitaan asiointiratkaisut myös rajat ylittävään asiointiin sekä tunnistamiseen ja valtuuttamiseen liittyvät palvelut.

Keskustelussa kannatettiin palvelulupauskyselyn jatkamista, jotta saadaan vertailutietoa mitä palveluja yrityksiltä tarvitaan. On tunnistettu, että on olemassa paljon palveluita, joita tuotetaan kuntien kanssa. Tällöin on hyvä tunnistaa myös eri toimijoiden roolit.

Otettiin tiedoksi.

5. Kuntien DigiTiekarttatyö ja Digikompassi (liite 5)

Heli Hänninen esittelijänä.

Asiantuntijatuki on asiantuntijapooli, josta kunnat ja virastot voi saada maksutta käyttöönsä asiantuntijaosaamista. Asiantuntijatukea on voinut hakea hakemuksella v. 2021 ja 2022. Asiantuntijatukea toteutetaan haasteprojekteina, aamukahvitoimintana ja vuonna 2022 myös kuntien DigiTiekartta-työnä. Valtiovarainministeriö yhteiskehittää asiantuntijatukea Digi- ja väestötietoviraston kanssa. Kuntien DigiTiekartta-työssä on lisäksi mukana Kuntaliitto.

Digikompassi-selontekoa on työstetty kesän 2022 aikana lausuntopalautteen ja EU:n DDP-politiikkaohjelman neuvottelujen etenemisen pohjalta. Suomen on edelleen mahdollista tehdä ensimmäinen EU-vaatimukset täyttävä digikompassi.

Tiekarttatyön tavoitteena on konkretisoida Digikompassin sisältö Julkiset palvelut -osa-alueen osalta kuntien näkökulmasta, tunnistaa yhteisiä keskeisiä tehtäviä ja toimenpiteitä, joilla Digikompassin tavoitteet saavutetaan 2030 mennessä sekä miten kansalliset digitalisaatiolinjaukset kytkeytyvät niihin. Osana tehtävää työtä tunnistetaan ja kootaan myös kuntien tarpeita seuraavaa hallitusohjelmaa varten. Ota yhteyttä/ilmoittaudu mukaan: heli.hanninen@kuntaliitto.fi @HeliHnninen. Save the date päätöstilaisuus 15.12.2022.

Otettiin tiedoksi. Kannatettiin Digitiekarttatyön käynnistämistä ja Digikompassin sisällön selkiyttämistä konkreettisemmalle tasolle kuntien näkökulmasta.

6. Lainsäädäntötyön tilannekatsaus (liite 6)

Tiina Lokka-Lepistö esittelijänä.

Lainsäädäntöryhmä on käynnistänyt Digipalvelulakia koskevan koulutussarjan, jotka pidetään syyskuun aikana maanantaisin klo 13-14. Koulutuksissa keskitytään tarkentamaan digipalvelulain velvoitteita ja avaamaan seurannassa ja kyselyillä esiin nousseita ongelmakohtia digipalvelulain toimeenpanossa. Saavutettavuusvaatimusten osalta koulutuksessa keskitytään soveltamisen haastaviin usein kysytyihin kysymyksiin kuten sosiaalisen median, videoiden ja intranettien saavutettavuuteen sekä kolmannen osapuolen tuottaman sisällön saavutettavuuteen.

Lainsäädäntöryhmän loppuraportti selvityksistä, näkemyksistä ja kehitysehdotuksista on lausuntokierroksella 13.10.-28.10. Selvityksestä ei ole kuitenkaan tulossa täydellinen, vaan edelleen tulee tehdä jatkoselvityksiä. Loppuraportin ohella julkaistaan myös käsikirja. Muutettavia säädöslistoja on tulossa kolme. Syksyn aikana uudistetaan myös Digipalvelulain toimeenpanokysely.

Otettiin tiedoksi.

7. Muut asiat (Katja Väänänen)

- Digikompassi 2. luonnos lausuntokierroksella, lausunnot 16.9. mennessä. Lausuntopyyntö on tiiviimpi versio edellisestä, mittarikehitys jatkuu rinnalla. Digikompassin toimeenpanossa tarvitaan kumppanuustyötä yli sektorirajojen. ([linkki lausuntopalveluun](#))
- Digiohjelman verkostotapahtuma 13.10. [Ohjelma ja linkki ilmoittautumiseen](#)
- Muutospäätös ohjausryhmän jäsenet 1.9. (liite 7)
- Seuraavat kokoukset: 25.10. klo 13.30-15.30. ja 8.12 klo 10-12

8. Kokouksen päättäminen (Katja Väänänen)

Kokous päättyi klo 15.30.

Liitteet

Liite 1 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Liite 2 Digiohjelman tilanneraportti ja ohjelman loppukauden keskeiset tapahtumat

Liite 3 Työsuunnitelma digin vaikuttavuuden tilannekuvatyön hyödyntämiseksi Digikompassissa

Liite 4 YritysDigi- Asiointialusta – konseptista vaatimusmäärittelyyn, palvelulupauskysely 2022

Liite 5 Kuntien Digitiekarttatyö

Liite 6 Lainsäädäntötyön tilannekatsaus

Liite 7 Muutospäätös ohjausryhmän jäsenet 1.9.